PEPERGASTHUISVIERING

ZONDAG 15 NOVEMBER 2026

Liefde heeft geen longen

- met liederen op muziek van Peter Rippen -

Welkom
Welkom aan jullie allemaal, hier aanwezig in de Pepergasthuiskerk.
En welkom aan diegenen die online, vandaag of later, deze viering met ons meevieren.

In de viering van vandaag staat het thema Liefde centraal. Het gebod om lief te hebben roept vragen op: wat is liefde? Is het een gevoel of een mindset? Gaat het om iets voor een ander overhebben?
Liefde is moeilijk te omschrijven en voor iedereen weer anders; zij is mystiek èn praktisch.
Liefde is een bron, - maar zij heeft geen longen, geen handen en geen voeten.

En dan die opdracht van Jezus: hebt uw naasten lief als uzelf. En zelfs: heb je vijanden lief en bid voor wie jou vervolgen. Dat is nogal wat.
Wie is mijn naaste? En wie is mijn vijand?
Je vijanden liefhebben – hoe doe je dat? Liefhebben – hoe doe je dat?
De bijbel is het boek bij uitstek dat vertelt over liefde.
En Huub Oosterhuis heeft er een prachtig gedicht over geschreven.
We gaan luisteren en proeven en overwegen.

Openingslied: Tastend naar warmte en licht (*Tekst: Tom van Bochove*)

Tastend naar warmte en licht
staan wij op de drempel van Jouw huis.
Wees Jij het zelf die opendoet,
en zie ons aan; zie ons staan;
en wil als groet om ons Jouw armen slaan.

Aansteken van de Paaskaars en de vredeskaars

Zingen: Hier trilt de ziel (*Tekst: Marijke de Bruijne*)

Hier trilt de ziel …
… en verre boden, als vleugels licht en sfeer,
een woord misschien,
gaan wachtend om ons heen …

Stilte

Gesproken kyriëgebed
Laten wij bidden om Gods ontferming

Eeuwige God,
het gaat niet goed met deze wereld

- gewetenloze machthebbers kunnen ongestoord hun gang gaan,
- mensen staan elkaar naar het leven om hun afkomst, religie of huidskleur,
- machtsongelijkheid leidt altijd weer tot machtsmisbruik ……

….. en wij weten vaak niet wat wij daaraan kunnen doen

Wij bidden Jou: Kom ons te hulp,
geef ons de kracht en de moed om op te staan tegen wat niet recht is.

Barmhartige God,
het gaat niet goed met deze aarde

- een roekeloze omgang met hulpbronnen bedreigt de leefwereld van mens en dier
- de door mensen veroorzaakte opwarming van de aarde eist steeds duidelijker zijn tol
- ons afval vergiftigt het leven op aarde tot in de verste uithoeken

….. wij zien het gebeuren en we voelen ons machteloos

Wij bidden Jou: Kom ons te hulp,
geef ons de volharding en de bezieling om te blijven werken aan een nieuwe wereld

Liefdevolle God,
het gaat niet goed met ons mensen

- te vaak laten wij ons verblinden door de waan van de dag,
- te vaak zijn wij doof voor de schreeuw om hulp van wie naast ons staat,
- te vaak zijn wij verstrikt in onze eigen zorgen en verlangens …..

….. en missen wij het geloof en vertrouwen in Jouw beloften

Wij bidden Jou: Kom ons te hulp,
geef ons Jouw geest van liefde en mededogen
…..... en leer ons Jouw lof te zingen! Amen

Glorialied: Geprezen U Eeuwige (*Tekst: Wil van den Broek*)

Geprezen, U Eeuwige
die het licht vormt,
duisternis schept,
vrede sticht,
het heelal voortbrengt.
Die liefde laat schijnen over heel de aarde
Geprezen, U Eeuwige.

De kinderen gaan naar hun eigen viering

1e Lezing: Johannes 13: 34 (NBV)
Ik geef jullie een nieuw gebod: heb elkaar lief. Zoals ik jullie heb liefgehad, zo moeten jullie elkaar liefhebben. Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn.’

1 Korinthiërs 13; 4-8a (NBV)
De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet

boos maken en rekent het kwaad niet aan, ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.
De liefde zal nooit vergaan.

Zingen: De klanken van Uw woord (*Tekst: Henk Jongerius*)

De klanken van Uw woord
zijn als een groot akkoord
dat van de liefde zingt
die mensen weer verbindt:
een lied, nog ongehoord.

De vreugde van Uw woord
belofte ongehoord
van leven in het licht,
een hoopvol vergezicht,
blijft gloren onverstoord.

De vrede van Uw woord
zal niet worden gesmoord,
maar gaat de wereld rond,
bezegelt uw verbond:
ik hoor en zeg het voort.

2e Lezing: 'Liefde heeft geen longen' (*Tekst: Huub Oosterhuis*)
https://ekklesia-amsterdam.nl/wp-content/uploads/2021/01/210103-Huub-Oosterhuis-OVD.pdf ***Tekst 3 in het document van deze link***
(*is ook op muziek gezet door Antoine Oomen*)

Zingen: Niet in stemmen maar in de stemming (*Tekst: Michaël Steehouder*)
https://kerkliedwiki.nl/Niet_in_stemmen_maar_in_de_stemming

Overweging (Nllk)
Heb God lief, en je naaste als jezelf, - dat is de leefregel die de hele bijbel samenvat. Wie is dan mijn naaste? Die vraag kan je jezelf stellen. Maar in zijn verhaal over de Barmhartige Samaritaan draait Jezus de vraag om: Voor wie ben jij een naaste? Loop je langs de ander heen of toon je je betrokken? Zet je de ander weg als vreemdeling of ga je naast hem of haar staan? Vraag je naar de pijn en de angst van de ander? Kan je zeggen: wat heb je nodig?
'Al wat je gedaan hebt voor één van de geringsten van mijn broeders en zusters, heb je voor Mij gedaan', zegt Jezus ook. God en de naaste horen bij elkaar.

Liefhebben is in de bijbel geen bovenmenselijke emotie, maar een praktische levenshouding. 'Heb lief de vreemdeling in je midden' betekent niet dat je die vreemdeling moet omhelzen, maar dat je hem brood geeft.

Tja, en dan die moeilijke vraag: heb je vijanden lief - hoe doe je dat?
Naastenliefde blijft niet beperkt tot sympathieke mensen of gelijkgestemden. Jezus gaat met dit gebod radicaal verder: heb je vijanden lief en bid voor hen.
Wanneer en waarom noem je iemand een vijand?

Het woord vijand betekent: iemand die een ander haat en dat in woord en daad toont. Dat is nogal wat: een vijand kan je kwaad doen, jouzelf of je dierbaren. Hoe kan je zo iemand liefhebben?

Je kan ervoor kiezen dat de situatie je onverschillig laat. Je kan je overgeven aan je angst voor de ander. Je kan zelfs toegeven aan de haat voor die ander. Maar dat vraagt Jezus niet van ons. Hij vraagt ons lief te hebben en te bidden voor wie onze vijand is. Het is een heel praktische opdracht en helend voor beide partijen. Daarvoor moet je je wrok en bitterheid opzij zetten.
En ook: afzien van jezelf boven de ander denken in een eenzijdig vergeven.

Misschien ben je nog niet klaar om die ander lief te hebben, maar je kunt wel voor hem of haar bidden. Jezelf en de ander in de ruimte van God brengen, dat is een eerste stap. Zo'n gebed beschermt je hart tegen die bitterheid en wrok, want die kleuren je gedachten, putten je vreugde uit en kunnen je innerlijke leven vastzetten. Gebed begint los te maken wat bitterheid vastzet.

En in datzelfde gebed mag je ook je eigen pijn aan God voorleggen. In veiligheid en binnen gezonde grenzen - God vragen om jou en de ander tot elkaar te brengen. Het is een manier om Jezus te volgen, samen met alle pijn en onmacht die in je leeft. Zo kan je, al biddende, toegroeien naar oprechte verzoening en liefhebben. Zo kies je voor de liefde als richtlijn voor je handelen.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

In het liefhebben van onze vijanden weerspiegelen wij Gods onbegrensde liefde, in een wereld van haat en vergelding.
Voor die liefde moet je soms tegen de stroom in gaan en moet je ervoor kiezen om niet met de gangbare ideeën mee te lopen.

Waar het om gaat omschreef Huub Oosterhuis als volgt:

> "Ik versta onder liefde: die duizenden nuances van vriendelijkheid en vriendschap, van hartstocht en hoofsheid, van tact en geduld, van bedachtzame eerbied en mededogen, van lange trouw en spontaniteit → waarmee mensen elkaar bejegenen.
>
> Ik versta onder liefde ook: de denkkracht en de intuïtiekracht, de wijsheid en de wetenschap, en alle fantasie en volharding en optimisme waarmee de aarde wordt opgebouwd, steeds opnieuw, tegen alle afbraak in.
>
> Alles wat ten goede is, alles wat zingt en in vervoering brengt, alles wat troost en tot bezinning leidt, en alles wat bijdraagt tot iets meer recht en vrede voor zoveel mogelijk mensen, noem ik liefde."
> *Einde citaat.*

Het gaat om doen wat juist is, niet om wat gemakkelijk is. Want juist op de plekken waar het moeilijk is, kun je leren en bruggen bouwen. Dat vraagt om overdenken en om durven.

Het vraagt om de heilige Geest die in ons wil werken - en de vrucht van die Geest is liefde.

Wij zijn het die liefde handen en voeten en een stem moeten geven, die liefde zichtbaar moeten maken want …:
liefde heeft geen longen,
geen paar handen, geen paar voeten,
maar je wordt uit haar geboren
tot je dood.

Stilte

Zingen: Maak mij een werktuig van Uw vrede (*Tekst: Herman Verbeek*)

Maak mij een werktuig van uw vrede,
waar haat is, dat ik liefde ben,
vernedering dat ik daar zal vergeven,
waar tweedracht, dat ik eenheid breng.
Waar dwaling is, laat mij daar waarheid spreken,
waar twijfel, dat vertrouwen komt,
waar wanhoop heerst, dat ik daar hoop breng
waar het duister, daar zij het helder licht.
Dat ik niet kom om troost, maar om te troosten,
dat ik niet vraag om liefde maar zal geven,
want in het geven is het ontvangen,
in sterven staat het leven op.

Voorbeden, (Nllk) *afgesloten met:* het Onze Vader
Laten we stil worden
en ons openen voor God die naar ons zoekt.

* * *

Trouwe God,
Wij danken U voor uw volkomen liefde voor ons,
een liefde die verder reikt dan onze angst en onwil,
een liefde die verbanden schept waar chaos is en onrecht.
Leen ons vandaag uw ogen en uw aandacht.

Dat wij vergeving mogen ontvangen
telkens wanneer wij in plaats van liefde
onachtzaamheid, afkeer en haat toelaten
in ons denken en in ons spreken en doen.

Vul ons hart met onderscheidigsvermogen
zodat wij kunnen reageren vanuit mededogen en kracht.
Kracht om verzoening te zoeken boven vergelding,
en begrip boven aandringen.

Leer ons los te laten,
niet alleen in woorden, maar in het diepst van onze ziel –

dat de rijkdom van uw genade
ons vrijgevig mag maken voor onze medemens.

Dat wij de vreemdelingen in ons land recht doen
en hen mogen ervaren als een verrijking van onszelf.

Wij bidden voor Ruben en zijn familie en vrienden, die op de Mathare Excellent School in de sloppenwijken van Nairobi naast de kinderen en leerkrachten zijn gaan staan; praktisch: met hulp en met leermiddelen.

Wij bidden om uw nabijheid voor ….

En wil met uw liefde ook omringen wie en wat wij in ons hart meedragen en hier voor u brengen: ….

… stilte …

Wij bidden U voor mensen die U liefhebben
en proberen uw visioen waar te maken,
die omzien naar hun medemensen
en zo treden in de voetsporen van Jezus
die ons leerde bidden:

Zingen: Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
Uw Naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons daag'lijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals wij onze schuldenaars vergeven,
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

De kinderen komen terug uit hun viering

Collecte voor de Mathare Excellent School in Nairobi, Kenia

Binnendragen van Brood en Wijn

Tafellied: In lied en ritueel (*Tekst: Margreet Graaff*)

In lied en ritueel
worden er dromen waar
van vrede, liefde en recht
van omzien naar elkaar.

Nog klinkt hier Jezus' stem.
Nog schenkt hij klare wijn
van laatste avondmaal,
roept op tot samenzijn.

Gewoon een mensenkind,
kwam hij in onze tijd
als teken van Gods trouw
het licht dat ons begeleidt.

In brood en beker wijn
komt hij ons heel dichtbij
toont ons wat vrede is
ontvouwt een nieuw getij.

In lied en ritueel
raakt Gods belofte ons aan
als licht voor onderweg
naar 't hart van ons bestaan.

Nodiging

Delen
Doorgeven van wat je gekregen hebt
Brood en Wijn
Teken van: je mag er zijn

Delen
Doorgeven van wat je te geven hebt
Warmte, liefde, licht, aanwezigheid
Teken van: ik zal er zijn
Teken van vrede

Vrede met jezelf
Vrede met de ander
Vrede met de Eeuwige
Wensen wij elkaar
Vrede!

Gezongen vredeswens: Vrede, vrede, gezegend met vrede
(*Tekst: Marijke de Bruijne*)
(*alleen de canon*, ZZZ 438)

Vrede, vrede, gezegend met vrede de wereld, de mens.
Dat zij elkaar raken, het hart van de hemel, het hart van de aarde
en hoop wordt geboren opnieuw en opnieuw.

Delen van Brood en Wijn

Allen zijn genodigd om deel te nemen. Het delen van Brood en Wijn wordt lopend gevierd. De mensen aan weerszijden van het liturgisch centrum komen het eerst

naar voren. De matze wordt doorgegeven, en het eigen stukje matze wordt in de wijn of het druivensap gedoopt. In het midden staat een kind met een beker druivensap.

Tijdens de deling ***zingen*** we: Zing van geloof, hoop en liefde (MAP 450)

Zing van geloof, hoop en liefde,
de grootste is de liefde.

Wegdragen van Brood en Wijn

Mededelingen

Slottekst
Dat je handen vol van vrede zijn,
je voeten in de goede richting gaan,
je ogen licht in donker zien
je oren in de stilte God verstaan.
Dat je stem met elke nieuwe klank
de oude wereld kleur en inhoud geeft
je hart tot in de eeuwigheid
plaats voor liefde heeft.

Onbekend

Slotlied: Zeg wie zal zaaien (*Tekst: Niek Schuman*)
https://defontein.info/wp-content/uploads/2026/10/orde-van-dienst-buurtviering-zondag-4-okt.-26-def.-2.pdf ***pagina 4 van het document van deze link***

Deze viering werd voorbereid door Nelleke van Vliet en Ineke Molenkamp
Aan deze viering werkten mee: Anna van der Heide (cantor), Peter Rippen (piano), Anne Hesseling (dwarsfluit)